

Le Courrier du Littoral

verdwijnt

De zetmachines (op de achtergrond) zijn nog linotypografische machines van Amerikaanse oorsprong. Grafici onder ons kijken naar deze foto's met veel nostalgische herinneringen terug.

Robert en Monique Lanoye (tweede en vierde links op de foto) en personeel in de drukkerij Erel in Oostende waar de Franstalige weekbladen op verouderde Heidelbergpersen werden gedrukt.

OOSTENDE – De Franstalige weekbladen „Le Courier du Littoral” en „Le Courier de Gand” staan op het punt te verdwijnen. Einde maart verschijnt het laatste nummer van de 50ste jaargang van „Le Courier du Littoral”. Het was Robert Lanoye die na de bevrijding het eerste nummer uitgaf met datum 15 oktober 1944. „Le Courier de Gand” is jonger. Het volgde „La Flandre Libérale” op in 1975. Onderhandelingen met drie kandidaat-overnemers die de twee bladen verder zouden uitgeven zijn mislukt.

De twee „Courriers” drukken onder de titel beiden dat ze het enige dagblad zijn in de Franse taal dat in Vlaanderen verschijnt. Zover onze

Franstalige weekbladen aan de Kust verdwijnen

blik reikt kan dat op dit ogenblik juist zijn. Vroeger waren er meer, vooral aan de kust en voor de Tweede Wereldoorlog. Denk maar aan „Le Phare d’Ostende” van de drukkers-uitgeversfamilie Daveluy. Na de oorlog was er ook „Le Courier de Bruges” als zusterblad van de „Littoral”. tijdens de zomer verscheen ook „Le Courier du Zwin”. Nu zijn die samengesmolten in een editie „Bruges-Littoral” van „Le Courier du Littoral”. De oplage bedraagt volgens de uitgever 6.500 voor de „Littoral” en 10.000 voor de „Gand”.

Tank

Het was Robert Lanoye die op 15 oktober 1944 het eerste nummer van „Le Courrier du Littoral” uitgaf. Hij is nu 84 en nog altijd in het bedrijf aanwezig terwijl zijn dochter Monique Lanoye de zaken leidt. Robert Lanoye stond in de septemberdagen van 1944 bovenop een tank van de Canadese Manitoba Dragoons, de eerste verkenner die Oostende binnreden alvorens de stad door het gros van het Canadese leger werd bevrijd.

Robert Lanoye is een echte Oostenenaar wiens grootouders uit Westouter afkomstig zijn. Zijn jeugd

bracht hij door in Nice en keerde naar Oostende terug toen hij 19 was. Hij was gebeten door de journalistiek en tussen de oorlogen werkte hij voor Le Soir, La Libre Belgique, enkele Britse kranten, Oostendse weekbladen zoals Le Carillon, één van de vijf weekbladen die toen in Oostende verschenen.

Overstroming

Na de bevrijding van Oostende kocht Robert Lanoye een tweedehands drukkerij in Brugge, vestigde zich in de Kerkstraat in Oostende en begon te drukken. Daarnaast gaf hij een eigen weekblad uit dat in 1944 „La Flandre Littorale” werd gedoopt, vanaf 1946 „La Flandre” en zes maanden later in 1946 „Le Courrier du Littoral”. Van de Kerkstraat ver-

huisde hij naar de Kapucijnenstraat. Toen hij daar tweemaal een overstroming meemaakte verhuisde hij in 1954 naar een oude school met kapel in de Sint-Sebastiaanstraat waar het bedrijf nu nog gevestigd is. De handelsdrukkerij heet nu Omnia, de uitgeverij Erel. Naast de weekbladen geeft de uitgeverij ook boeken uit waaronder het boek „Le Petit Belge que voici”, een autobiografisch werk van Robert Lanoye.

In het eerste nummer van „Le Courrier du Littoral” met datum 15 oktober 1944 staat een klein bericht met de titel „Ce Journal” waarmee Robert Lanoye het verschijnen van het blad aankondigt. In hetzelfde nummer staan drie kolommen met

alle namen van de aangehouden kollelaborateurs van Oostende. Het hoofdartikel van dat nummer heet „L'Épuration”. Tekenen van die tijd...

Gand

„Le Courrier de Gand” startte in 1975 als a-politieke opvolger van „La Métropole” en „La Flandre Libérale”.

Die liberale Franstalige bladen stopten toen de rabiate frankofoon en redaktiesekretaris Gontran Van Severen het werk neerlegde. Hij was ook korrespondent van „Pourquoi Pas?”, doctor in de rechten, in de letteren en de wijsbegeerte, gewezen advokaat bij de Gentse balie. Hij kwam in het nieuws onder de deknaam Guy Dar-tois die in „Pourquoi Pas?” lezersbrieven onder die naam liet verschijnen waarin hij zich uitsprak over de dynamitering van de IJzertoren.

„Mijn blad was a-politiek”, zegt Robert Lanoye, op dit ogenblik de oudste journalist aan de kust. „Mensen informeren was ons doel. We kregen geen toelagen van de overheid, van de stad, van politieke partijen. We moesten het allemaal zelf runnen: schrijven, drukken en uitgeven”.

Linotypisten

Enkele weken na het eerste nummer van „Le Courrier de Littoral” kwamen twee drukkers in dienst.

André Decraeckere, die in 1946 begon, is 46 jaar werkzaam in het bedrijf en gaat met pensioen. Ook een andere werknemer is aan verdiende rust toe en een derde wordt zelfstandig drukker. De drukmachines zijn versleten en ouderwets. De weekbladen worden nog gedrukt op een platte Heidelbergpers. De zetmachines zijn nog linotypografische machines van Amerikaanse oorsprong die alle tekst in lood zetten. Dergelijke werkwijze wordt niet meer aangeleerd en aanwerving van bekwaam personeel is onmogelijk. Het bedrijf moet stoppen.

Een redactie hebben de „Courriers” niet. Allemaal losse medewerkers schrijven de bladen vol. Enkelen groepeerden zich met de bedoeling de weekbladen in eigen beheer uit te geven. Maar het ontbrak hen aan kapitaal. Anderzijds waren er drie kandidaten die wel kapitaal hadden maar geen journalisten. Op dit ogenblik is er nog geen oplossing. Wel zouden de drukmachines als antikwiteiten worden bewaard door de heemkundige kring van Oostende.

Reportage:

Willy MOONS

Foto's:

Els VERHAEGHE